

Γενικά Χαρακτηριστικά

Το δάσος Αδελφοί, με έκταση 12.879,2ha (ή 128.792 δεκάρια ή 128,8 km²) είναι κρατικό δάσος και επομένως αποτελεί κρατική περιουσία. Αποτελείται από μια κύρια συμπαγή έκταση και έξι μικρά δασύλλια συνολικής έκτασης 305ha (Κορωνιά, Παλλούρα, Κομόπετρα, Ασκόπελος, Λούρουππας και το Κοινοτικό Δάσος Αγκοκηπιάς). Στα δυτικά συνορεύει με τα χωριά Κυπερούντα, Κακοπετριά και Σινά Όρος. Στη γραμμή Καρβουνά – Κακοπετριάς φτάνει μέχρι το δάσος Τροόδους. Στα νότια φτάνει μέχρι τα χωριά Πλατανιστάσα, Άγιος Επιφάνιος και Καλό Χωριό της Κλήρου. Στα ανατολικά μέχρι το Μιτσερό, Ξυλιάτο, Άγιο Γεώργιο Καφκάλλου και Νικητάρι. Στα βόρεια μέχρι τον Άγιο Θεόδωρο Σολιάς και Ευρύχου (βλέπε χάρτη). Περιτριγυρισμένα εντελώς από το δάσος Αδελφοί είναι τα χωριά Σπήλια και Κούρδαλι, Καννάβια και Αγία Ειρήνη, Λαγουδερά και Σαράντι.

Η τοπογραφία του δάσους Αδελφοί, όπως και των άλλων δασών μας, είναι έντονα ορεινή με τη δυτική πλευρά, Μαδαρή – Κακοπετριά, σε υψόμετρα που ξεπερνούν τα 1.000m και ψηλότερη κορυφή τη Μαδαρή που φτάνει τα 1.610m. Ολόκληρη η έκταση του δάσους Αδελφοί έχει κλίση ανατολική και διασχίζεται από βαθιές και στενές ρεματιές που φτάνουν μέχρι τη χαμηλότερη υψομετρική ζώνη με υψόμετρο γύρω στα 500m. Οι κυριότερες ρεματιές του δάσους είναι, από βόρεια προς νότια, του Κούρδαλι – Αγίου Θεοδώρου, της Ασίνου, των Μαλών, των Κανναβίων – Καπουρά, του Παλευρού, των Λαγουδερών – Ξυλιάτου, της Πλατανιστάσας – Γεφυριού Παναγιάς και του Παλαιχωριού – Αγίου Επιφανείου.

Φυσικά Χαρακτηριστικά

Κλίμα

Παρόλο που το κλίμα σε ολόκληρη την έκταση του δάσους Αδελφοί είναι μεσογειακό, παρατηρούνται αισθητές διαφορές μεταξύ περιοχών με ψηλά και χαμηλά υψόμετρα. Έτσι, στην κορυφογραμμή Μαδαρή – Κυπερούντα – Σπήλια οι βροχές το χειμώνα είναι πιο πολλές και η μέση ετήσια βροχόπτωση φτάνει τα 800mm, οι θερμοκρασίες του καλοκαιριού είναι πιο χαμηλές, με τις μέγιστες να μην ξεπερνούν τους 32 – 33°C, οι χειμώνες είναι πιο κρύοι με νυχτερινούς παγετούς που φτάνουν τους -10°C και με χιόνια, έστω και λίγα, κάθε χρόνο. Επίσης, παρατηρείται βροχόπτωση και σε μερικές μέρες του καλοκαιριού. Τα αντίστοιχα κλιματολογικά στοιχεία για την πιο ξηροθερμική ζώνη που είναι αυτή του Ατσά – Νικηταρίου – Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου είναι: βροχόπτωση 330mm, μέγιστες ημερήσιες καλοκαιρινές θερμοκρασίες που φτάνουν ή ξεπερνούν τους 40°C και σπάνιους

Συστάδα Τραχείας Πεύκης (Pinus brutia)

παγετούς το χειμώνα. Βροχές κατά τους καλοκαιρινούς μήνες είναι εξαιρετικά σπάνιες. Όπως είναι αυτονόητο το κλίμα γίνεται πιο υγρό, λιγότερο θερμό το καλοκαίρι και πιο ψυχρό το χειμώνα όσο μεγαλώνουν τα υψόμετρα.

Με τον ίδιο τρόπο αλλάζει το μικροκλίμα τοπικά από τις νότιες πλαγιές προς τις λιγότερο θερμές και περισσότερο υγρές βόρειες.

Γεωλογία

Το δάσος Αδελφοί γεωλογικά ανήκει στο γνωστό οφιολιθικό σύστημα του Τροόδους που σχηματίστηκε στο Ανώτερο Κρητιδικό πριν από περίπου 90 εκατομμύρια χρόνια.

Τα πετρώματα που καλύπτουν την περιοχή του δάσους Αδελφοί emπίπτουν σε τρεις κύριες ομάδες πετρωμάτων που όλες ανήκουν στα πυριγενή πετρώματα.

Οι γάββροι, που είναι **πλουτωνικά πετρώματα**, καταλαμβάνουν γενικά τα ψηλότερα υψόμετρα σε μια ζώνη που εκτείνεται από το χωριό Σινά Όρος μέχρι δυτικά των Σπηλιών, προς Κυπερούντα και Χανδριά πριν τη Μαδαρή και σε μια περιοχή γύρω από τα Καννάβια. Τα εδάφη που σχηματίζονται σ’ αυτή την ομάδα πετρωμάτων είναι γενικά φτωχά, με έντονη διάβρωση, ιδιαίτερα σε μεγάλες κλίσεις.

Η δεύτερη ομάδα είναι **φλεβικά πετρώματα**, της ομάδας Διαβάση και γενικά καλύπτουν τα μεσαία υψόμετρα από τον Άγιο Θεόδωρο μέχρι την Αγία Ειρήνη, Σαράντι, Μαδαρή, Λαγουδερά και Παλαιχώρι. Σ’ αυτή την ομάδα πετρωμάτων σχηματίζονται πιο εύφορα εδάφη, υπάρχουν όμως κορυφές ολότελα διαβρωμένες όπου αποκαλύπτεται ο γυμνός βράχος. Εντυπωσιακά δείγματα αυτής της ομάδας είναι οι κατακόρυφοι βράχοι των «Τεισιών της Μαδαρής» και οι γκρεμμοί νοτιανατολικά των Λαγουδερών γνωστοί ως «Αερικοί Λάκκοι».

Η τρίτη ομάδα πετρωμάτων είναι **ηφαιστειογενή πετρώματα**, από διαβασικές φλέβες με λεπτές ζώνες μαξιλαροειδών λαβών (pillow lavas) που καλύπτουν τα χαμηλότερα υψόμετρα, στα βορειο-ανατολικά και ανατολικά όρια του δάσους Αδελφοί από την Ασίνου προς τον «Κακό Άνεμο», τον Άγιο Γεώργιο Καφκάλλου, τον Ξυλιάτο μέχρι τον Άγιο Επιφάνειο.

Πετρώματα του δάσους Αδελφοί

Δασική βλάστηση – Χλωρίδα

Η ποικιλότητα που παρουσιάζει η βλάστηση στο δάσος Αδελφοί είναι το αποτέλεσμα της διακύμανσης των οικολογικών και άλλων παραγόντων που επηρεάζουν την ανάπτυξη και την τελική διαμόρφωση των φυτοκοινωνιών. Αυτοί οι παράγοντες είναι το υψόμετρο, η έκθεση και η κλίση του εδάφους που επηρεάζουν το τοπικό κλίμα, το γεωλογικό υπόστρωμα και το βάθος του εδάφους, η ανθρώπινη επίδραση στο παρελθόν (πυρκαγιές, βόσκηση και ξύλευση) κ.λπ. Έτσι, αλλού τα δάση είναι φυσικά και αναγεννώνται από μόνα τους ενώ σε μικρότερες εκτάσεις είναι τεχνητά, δηλαδή αναδασώσεις μετά από πυρκαγιές, όπως στην περιοχή του «Κακού Ανέμου» και της «Μούττης του Δία». Επίσης, αλλού το δάσος είναι πυκνό, αλλού είναι αραιό, με ή χωρίς υπόροφο λατζιάς, αλλού είναι μονότονο και αλλού με πολλές εναλλαγές.

Στην πιο θερμή και ξηρή ζώνη, Ατσάς – Μάνδρες – Νικητάρι εκτός από την τραχεία πεύκη (*Pinus brutia*), που είναι το κυρίαρχο είδος στο δάσος Αδελφοί, απαντώνται σε ανοίγματα κυρίως και σε όρια και άλλα μικρά δέντρα, θάμνοι και φρύγανα με πιο κοινά είδη την κιτρινομοσφιλιά (*Crataegus azarolus*), την κονναρκά (*Ziziphus lotus*), την αγρελιά (*Asparagus stipularis*), το καππάρι (*Capparis spinosa*), το μαζίν (*Sarcopoterium spinosum*), το θυμάρι (*Thymus capitatus*), την αγριοτρεμυθιά (*Pistacia terebintus*), τις ξισταρκές (*Cistus creticus* και *C. salviifolius*) και αρκετά άλλα φρυγανώδη και ποώδη φυτά.

Πιο ψηλά, γύρω στα 600 – 700m ανάλογα και με την περιοχή και την έκθεση του εδάφους, κάνουν την εμφάνισή τους η ενδημική λατζιά (*Quercus alnifolia*) και το ρούδι ή σουμάκι (*Rhus coriaria*), ενώ εξαφανίζεται η κονναρκά, το θυμάρι και η αγρελιά. Η λατζιά εμφανίζεται είτε σε διάκενα είτε ως υπόροφος, πυκνός ή αραιός, του πευκοδάσους ιδιαίτερα σε βόρειες εκθέσεις και στα χαμηλά σημεία των πλαγιών που είναι πιο υγρά και πιο δροσερά.

Τοπικές φυτοκοινωνίες, όπως της περνιας (*Quercus coccifera*), στην περιοχή «Μαλά» - Καπουρά – Πάλευρος, αξίζει να αναφερθούν. Ιδιαίτερα είναι αξιοσημείωτες οι σπάνιες φυσικές συστάδες κυπαρισσιού (*Cupressus sempervirens*) στην τοποθεσία «Αερικοί Λάκκοι» νότια του δρόμου Ξυλιάτου – Λαγουδερών, πάνω σε απόκρημνες βραχώδεις πλαγιές.

Σε ρεματιές, με ομαλές κλίσεις και με λιγότερο βραχώδη κοίτη, αναπτύσσονται πλούσιες υγρόφιλες φυτοκοινωνίες με κυρίαρχα είδη, τον πλάτανο (*Platanus orientalis*), το σκλέδρο (*Alnus orientalis*), τη δάφνη (*Laurus nobilis*), το σφένταμο (*Acer obtusifolius*), το μερσίνι ή μυρτιά (*Myrtus communis*), τα βάτα (*Rubus sanctus*), τη μέντα (*Mentha longifolia*) κλπ.

Ψηλότερα, γύρω στα 800m κάνει την εμφάνισή της η αντρουκλιά (*Arbutus andrachne*) στους καλύτερους τόπους, και ακόμα πιο ψηλά εμφανίζεται και η αγριοτριανταφυλλιά (*Rosa canina*) και η

Άρκευθος η υψηλή - Juniperus excelsa

κοκκινόμοσφιλιά (*Crataegus monogyna*). Τέλος, στην ψηλότερη κορυφή, τη Μαδαρή, η βλάστηση αν και αραιή, προσομοιάζει με αυτή των ψηλότερων κορυφών του δάσους Τροόδους και έτσι παρουσιάζονται πιο ψυχρόβια φυτά, ο αόρατος της Μαδαρής (άρκευθος η ψηλή) (*Juniperus excelsa*) που δεν υπάρχει αλλού στο νησί μας, η μαύρη πεύκη (*Pinus nigra*), η αγριομηλιά (*Sorbus aria*), η παιωνία (*Paeonia mascula*), η αγριοκυδωνιά (*Cotoneaster racemiflorus*), η βερβεριτζιά (*Berberis cretica*), η άρκευθος η οξύκεδρος (*Juniperus oxycedrus*) και πολλά ενδημικά του Τροόδους όπως η *Rosa chionistrae*, *Ornithogalum chionophilum*, *Nepeta troodi* κλπ.

Τα πιο ενδιαφέροντα, τα πιο φυσικά και αδιατάρακτα δάση, στο δάσος Αδελφοί, βρίσκονται στην περιοχή «Μαύρα Δάση», μεταξύ Κανναβίων – Σπηλιών – Σαράντι – Μαδαρής, που είναι προστατευόμενη περιοχή.

Πανίδα

Τα θηλαστικά του δάσους είναι αυτά που βρίσκονται και σε άλλες περιοχές του νησιού. Κυρίαρχα είδη είναι η αλεπού (*Vulpes vulpes indutus*), ο λαγός (*Lepus europaeus*) και ο σκαντζόχοιρος (*Hemiechinus auritus dorothea*). Το αγρινό ελλείπει, αν και κατά καιρούς εμφανίζονται μεμονωμένα ζώα, προερχόμενα από το δάσος Πάφου που κινούνται σε αναζήτηση τροφής ή για άλλους λόγους στη διαδρομή Ορκόντας – Άγιος Νικόλαος Κακοπετριάς – Πλατάνια – Σπήλια και Μαδαρή. Από τα πουλιά ιδιαίτερη σημασία έχουν ο προστατευόμενος κλόκκαρος (*Corvus corone*), το περδικοσιάχινο (*Hieraetus fasciatus*), και στα ψηλότερα υψόμετρα ο δενδροβάτης (*Certhia brachydactyla dorothea*). Ο γύπας (*Gyps fulvus*) δυστυχώς έχει εκλείψει και σπάνια εμφανίζεται ως επισκέπτης σε αναζήτηση τροφής. Από τα ερπετά ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το νερόφιδο (*Natrix natrix*) που πριν λίγα χρόνια εθεωρείτο ότι έχει εκλείψει από την Κύπρο αλλά εντοπίστηκε ξανά στον υδατοφράκτη Ξυλιάτου. Τέλος, από τα έντομα αναφέρονται αρκετές ενδημικές πεταλούδες όπως και άλλα είδη εντόμων.

Διοίκηση – Διαχείριση

Το δάσος Αδελφοί βρίσκεται υπό τη διαχείριση του Τμήματος Δασών του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Το κέντρο διοίκησης βρίσκεται στα Πλατάνια όπου είναι τα Γραφεία της Δασικής Περιφέρειας Τροόδους. Για σκοπούς διοίκησης, διαχείρισης και προστασίας το δάσος χωρίζεται σε τέσσερις κοιλάδες, τον Άγιο Θεόδωρο, την Καπουρά, την Αγία Μαρίνα και το Γεφύρι Παναγιάς με τέσσερις ομώνυμους Δασικούς Σταθμούς που είναι επανδρωμένοι με δασικούς υπαλλήλους και δασεργάτες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τους θερινούς μήνες λειτουργούν τρία πυροφυ-

Δασικός Σταθμός, Γεφύρι της Παναγιάς

Δασικό Πυροφυλάκιο, “Κακός Άνεμος”

λάκια, ένα στον «Κακό Άνεμο» κοντά στην Ασίνου, ένα στη Μαδαρή και ένα στην «Κορώνη» κοντά στο Μιτσερό.

Οι δασικές εργασίες στο δάσος Αδελφοί περιλαμβάνουν προστασία από πυρκαγιές, συντήρηση και βελτίωση εκδρομικών χώρων, συντήρηση μονοπατιών μελέτης της φύσης, διαχείριση δασικών οικοσυστημάτων και δασοουστάδων, συντήρηση δασικού οδικού δικτύου και πολλών άλλων εγκαταστάσεων κ.λπ.

Δασική Αναψυχή

Εκδρομικός χώρος φράκτη Ξυλιάτου Μονοπάτι Μελέτης της Φύσης

Οι διευκολύνσεις δασικής αναψυχής στο δάσος Αδελφοί περιλαμβάνουν εκδρομικούς χώρους και Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης που φαίνονται σε πίνακα και χάρτη στο τέλος του φυλλαδίου.

Αξιοθέατα

Εκτός από τους εκδρομικούς χώρους, τα Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης και τις διαδρομές μέσα στο δάσος, ο επισκέπτης του δάσους Αδελφοί μπορεί να δει και ορισμένα άλλα ενδιαφέροντα που αναφέρονται στη συνέχεια.

Στα χωριά της περιοχής του δάσους Αδελφοί μπορεί κανείς να επισκεφτεί τα πάμπολλα παλιά **εκκλησιάκια** που είναι προστατευόμενα από το Νόμο περί Αρχαιοτήτων. Τα πιο σημαντικά είναι αυτά που έχουν περιληφθεί στην Παγκόσμια Κληρονομιά της Ουνέσκο. Η Παναγία της Ασίνου δυτικά του Νικηταρίου, ο Σταυρός του Αγιασμάτη βόρεια του δρόμου Μιτσερού – Πλατανιστάσας και η Παναγία του Άρακα στα Λαγουδερά. Άλλα προστατευόμενα εκκλησιάκια υπάρχουν στο Κούρδαλι, Σπήλια, Αγία Ειρήνη Κανναβίων, Αληθινού κ.λπ.

Οι **υδατοφράκτες** αποτελούν ένα άλλο σημαντικό στοιχείο των τοπίων του δάσους. Ο κυριότερος υδατοφράκτης είναι του Ξυλιάτου που βρίσκεται δυτικά του χωριού, δίπλα από το δασικό εκδρομικό χώρο. Η χωρητικότητά του είναι 1.430.000m³. Αποτελεί βίοτοπο για το νερόφιδο (*Natrix natrix*) γι' αυτό και το ψάρεμα απαγορεύεται ολόχρονα. Επίσης, αναφέρονται ο υδατοφράκτης Βυζακιάς με

Εκκλησία Παναγίας του Άρακα (Λαγουδερά)

Υδατοφράκτης Αγ. Μαρίας, Ξυλιάτου

Υπερχείλιση του υδατοφράκτη

χωρητικότητα 1.690.000m³ νότια του χωριού, η εξωποτάμια υδατοδεξαμενή Λαγουδερών (70.000m³) και ο μικρός υδατοφράκτης Καλού Χωριού Κλήρου (32.000m³). Τέλος, νότια του δάσους Αδελφοί, ταξιδεύοντας από τον Άγιο Επιφάνιο προς το Φαρμακά βρίσκεται ο υδατοφράκτης Φαρμακά ή Παλαιχωριού με χωρητικότητα 620.000m³.

Σε διάφορα χωριά του δάσους έχουν περισωθεί **αιωνόβια δέντρα** με γιγαντιαίες διαστάσεις που έχουν συντηρηθεί από το Τμήμα Δασών σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές. Αντιπροσωπευτικά δέντρα-μνημεία της φύσης είναι κυρίως δρύες, στην Παναγία του Άρακα στα Λαγουδερά, στον Πολύστιπο, στο Φτερικουδί και στα Λιβάδια. Άλλα δέντρα είναι η καστανιά στο Σαράντι, πεύκα στα Χανδριά και στα Σπήλια, κυπαρίσσι στην Αγία Ειρήνη Κανναβίων και λατζιά στο Απλίκι.

Από τις πολλές όμορφες περιοχές του δάσους, ξεχωρίζουν ιδιαίτερα τρεις που αξίζει κάποιος να επισκεφτεί: η περιοχή «Τεισιά της Μαδαρής» δυτικά των Λαγουδερών όπου υπάρχει κυκλικό μονοπάτι μελέτης της φύσης και όπου δεσπόζουν τεράστιοι κατακόρυφοι διαβασικοί βράχοι που έχουν μορφή τείχους, και η περιοχή των «Μαύρων Δασών» που αποτελείται από τη δασική έκταση μεταξύ των χωριών Καννάβια – Σπήλια – Κυπερούντα – Σαράντι και την οποία μπορεί κάποιος να απολαύσει ταξιδεύοντας στο δασόδρομο από Σαράντι προς Σπήλια. Οι δύο πιο πάνω περιοχές κηρύχθηκαν το 2000 με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου σε προστατευόμενες περιοχές. Επίσης, η περιοχή «Αερικοί Λάκκοι» νοτιοανατολικά των Λαγουδερών που φαίνεται από τον κύριο δρόμο Ξυλιάτος – Λαγουδερά και που είναι μια εντελώς βραχώδης και απόκρημνη περιοχή με σπάνιες συστάδες κυπαρισσιού.

Αξίζει ακόμη να αναφερθεί η ιστορική περιοχή «Σπηλιές του Διγενή» βορειοανατολικά του χωριού Σπήλια όπου έγινε η ιστορική μάχη των Σπηλιών κατά τη διάρκεια του Εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-59 και την οποία μπορεί κάποιος να επισκεφθεί μέσω χωματόδρομων από τα Σπήλια ή ακολουθώντας δασικό μονοπάτι.

Για οποιεσδήποτε επιπρόσθετες πληροφορίες επικοινωνήστε με το **Δασικό Σταθμό Πλατανιών** τηλ. **22922454** ή **25552580** ή τα **Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Δασών** στη Λευκωσία τηλ. **22805528**.

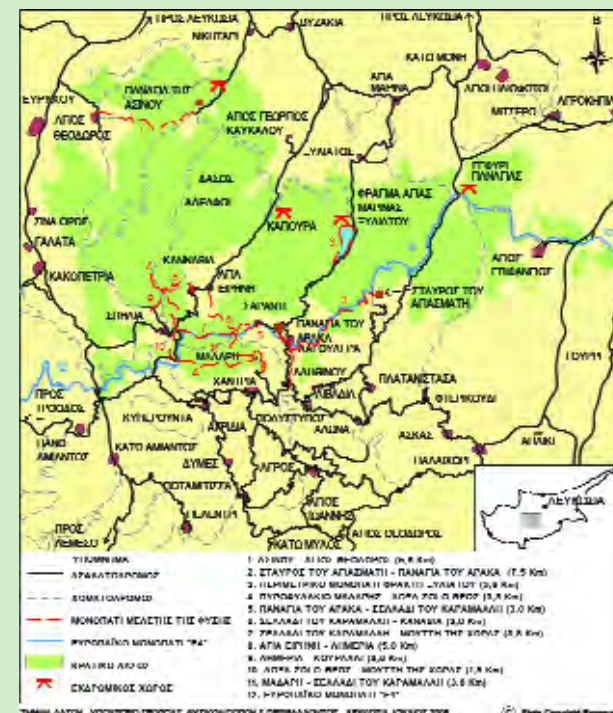
ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗ

- Απαγορεύεται το άναμμα φωτιάς σε οποιοδήποτε σημείο του δάσους ακόμα και σε δρόμους ή πλατείες που βρίσκονται μέσα σ' αυτό.
- Το άναμμα φωτιάς επιτρέπεται αποκλειστικά για την ετοιμασία φαγητού, και μόνο στις ψησταριές των εκδρομικών χώρων.
- Πριν φύγετε, να σβήσετε εντελώς τη φωτιά που έχετε ανάψει στην ψησταριά. Επίσης, προσέχετε τα παιδιά σας να μην παίζουν με σπέρτα στο δάσος και μην πετάτε αναμμένα σπέρτα ή αποτίγαρα.
- Μη ρίχνετε ακαθαρσίες μέσα στο δάσος. Πριν φύγετε, μαζέψτε σχολαστικά όλα τα σκουπίδια που προκαλέσατε εσείς ή η παρέα σας και τοποθετήστε τα στα σκουβαλοδοχεία. Αν δεν υπάρχουν σκουβαλοδοχεία ή αν είναι γεμάτα, πάρτε τα σκουπίδια μαζί σας, μην τα αφήσετε σε σακούλια έξω από τα σκουβαλοδοχεία.
- Μη παρενοχλείτε τα πουλιά και τα ζώα του δάσους. Αποφεύγετε να κόβετε κλαδιά δέντρων ή θάμνων, μην ξεριζώνετε φυτά και μη χαράσσετε τους φλοιούς δέντρων.
- Αποφεύγετε να προκαλείτε οποιαδήποτε ζημιά στους χώρους αναψυχής και στις κατασκευές που υπάρχουν σ' αυτούς.
- Μη κάνετε άσκοπους θορύβους, σεβαστείτε την ησυχία των άλλων επισκεπτών.
- Αποφεύγετε να καπνίζετε ή να τρώτε όταν περπατάτε στα Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης.

ΧΩΡΟΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ ΑΔΕΛΦΟΙ

Εκδρομικοί Χώροι:		
A/A Εκδρομικός Χώρος	Δυναμικότητα σε επισκέπτες	Γεωγραφική θέση
1 Φράκτης Ξυλιάτου	650	Κάτω από τον υδατοφράκτη Ξυλιάτου
2 Καπούρα	300	Δίπλα από το δασικό σταθμό Καπούρας(δρόμος Βυζακιάς – Κανναβίων)
3 Γεφύρι Παναγιάς	100	Απέναντι από τον ομώνυμο Δασικό Σταθμό στον κύριο Δρόμο Μιτσερού – Πλατανιστάσας
4 Ασίνου(Μόνο για ξηρή τροφή, δεν επιτρέπεται το άναμμα φωτιάς)	120	Στο δρόμο Νικηταρίου - Ασίνου

Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης:		
A/A Μονοπάτι Μελέτης της Φύσης	Συνολικό μήκος (Km)	Μέσος χρόνος διαδρομής σε ώρες
1 Ασίνου – Άγιος Θεόδωρος	5,6	2 – 2½
2 Παναγία του Άρακα – Σταυρός του Αγιασμάτη	7,5	3 – 3½
3 Περιμετρικό Φράκτη Ξυλιάτου	3,8	1 – 1½
4 Πυροφυλάκιο Μαδαρής – «Δόξα σοι ο Θεός»	3,8	2 – 2½
5 Παναγία του Άρακα – Σελλάδι του Καραμανλή	3,0	1½ - 2
6 Σελλάδι του Καραμανλή – Καννάβια	3,0	1½ - 2
7 Σελλάδι του Καραμανλή – Μούττη της Χώρας	3,8	1½ - 2
8 Αγία Ειρήνη – Λημέρια Ε.Ο.Κ.Α	5,0	2½ - 3
9 Λημέρια Ε.Ο.Κ.Α – Κούρδαλι	3,6	1½ - 2
10 «Δόξα σοι ο Θεός» - Μούττη της Χώρας	1,8	1 – 1½
11 Μαδαρή – Σελλάδι του Καραμανλή	3,6	1½ - 2

Γ.Τ.Π. 404/2006 – 10.000
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
Εκτύπωση: Theopress Ltd

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

Το δάσος Αδελφοί

• **έκταση**

• **όρια**

• **οικολογικά και φυσικά χαρακτηριστικά**

• **διοίκηση, διαχείριση**

• **δασική, αναψυχή**

• **αξιοθέατα**

Ιστοσελίδα: www.moa.gov.cy/forest